

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सत्कारी मन्त्रालय

प.सं. २०७६/०७७

चलानी नम्बर ३०८

प्रदेश नं. ५
बुटवल, नेपाल
बुटवल, नेपाल

मिति २०७७।०३।१४

विषय: सलह किरा संकलन गर्नेलाई प्रोत्साहन अनुदान दिने सम्बन्धमा।

श्री स्थानीय तह सबै,
प्रदेश नं. ५।

प्रस्तुत विषयमा मिति २०७७ साल असार १३ गते विहान देखि भारतबाट सलह किराको ठूलो झुण्ड रुपन्हेहीबाट प्रवेश भई तराई तथा मध्य पहाड क्षेत्रको खेतवारीमा लगाएका वालीनालीलाई व्यापक क्षति गरी कृषि क्षेत्रमा प्रतिकूल असर पार्ने अवस्था देखिएको छ।

सलह किरा नियन्त्रणका लागि उक्त किरालाई विभिन्न माध्यमबाट छोपी संकलन गरेर किराको संख्या घटाउदै जाँदा क्षति न्यूनिकरण गर्न सकिने भएकोले मन्त्रालयले यसरी संकलन गरेर सलह किरा ल्याउने जो कोहीलाई स्थानीय तहको बडा कार्यालयमा बुझाएमा प्रति केजी रु २० का दरले प्रोत्साहन रकम स्थानीय तहले उपलब्ध गराउने र यसको लागि मन्त्रालयले सोधभर्ना गर्ने निर्णय भएकोले तपशिल वमोजिमको विवरण सहित सोधभर्ना लिन अनुरोध गरिन्छ।

तपसिल:

क्र. स.	किरा संकलकको नाम	ठेगाना	किराको परिमाण	प्राप्त रकम	प्राप्त गर्नेको हस्ताक्षर	कैफियत

सादर अवगतार्थः

मा. मन्त्री आरती पौडेल, भू.व्य.कृ.स.म., बुटवल।

बोधार्थः

कृषि विकास निर्देशनालय, बुटवल।

(मातहतका सबै निकायहरूलाई जानकारी तथा समन्वय गर्नुहुन)

(तेज बहादुर सुवेदी)

सचिव

दुडुवा गाउँउपालिका

गाउँउ कार्यपालिकाको कार्यालय

ब्रनकट्टी, बाँके ।
 दुडुवा जिल्ला प्रदेश सेपाल
 गाउँउ कार्यपालिकाको कार्यालय
 ब्रनकट्टी, बाँके
 ८५ नं. प्रदेश, सुचना

मिति २०७७/०३/१७

सुचना

सुचना

कृषि बालीमा सलह किरा आकस्मिक रूपमा बाँके जिल्लामा प्रवेश गर्ने सम्भावना बढी रहेकोले यस दुडुवा गाउँउपालिकामा यसको प्रभाव देखिन सक्ने भएकोले सोको नियन्त्रणका लागि तपसिल बमोजिमको व्यवस्थापनका उपायहरू अपनाई बालीनाली जोगाउन सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

सलह व्यवस्थापनका लागी विभिन्न भौतिक जैविक तथा रसायनिक बिधी अपनाउन सकिन्द्ध जस्तै

- १ बाली खानुभन्दा पहिलै खेतबारीबाट सलहलाई धपाउन धुवाउने तथा ठुल्ठूला आवाजहरू निकाल्ने,
- २ लामा डोरीहरू बारीको वारपार टाँगेर दुईजनाले दुईतिरबाट बालीनालीका बोटहरू हल्लाइदिने,
- ३ चराहरूलाई संरक्षण गर्ने,
- ४ नेटजालीको प्रयोग गरि विषादीरहीत सलह संकलन गरी पशुपंछी तथा माछाको दानाहरूमा प्रयोग गर्ने,
- ५ नर्सरी वा सानो क्षेत्रमा लगाइएको बालीलाई प्लास्टिक वा झुल्ले ढाक्ने ।
- ६ जैविक नियन्त्रणका लागि नोसेमा लोकुष्टा नामक प्रोटोजोवा वा मेटाराईजियम एनिसोप्लि नामक हरियो ढुसि प्रयोग गर्न सकिन्द्ध ।

सलह उडनु अघि बिहानै रसायनिक विषादीहरू जस्तै मालाथियन ५० प्रतिशत ई सि ३ मि ली वा क्लोरपाईरिफोस २० प्रतिशत ई सि १.९ मि ली प्रति लिटर पानिमा वा डेल्टामेथ्रिन ११ प्रतिशत ई सि १ मि लि प्रति ५ लिटर पानीमा मिसाई एक कट्टामा २० लिटरका दरले तयारी घोल मसिनो फोहराको रूपमा छर्ने ।

थप जानकारीका लागि

नजिकको कृषि शाखा वा कृषि ज्ञान केन्द्र, बाँके वा बालि संरक्षण प्रयोगशाला खजुरा वा क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र खजुरामा सम्पर्क गर्नुहोस ।

सलह किरा ब्यवस्थापन बारेमा कृषक दाखुभाई दिदी बहिनीहरूलाई अनुरोध

सलह फट्यांग्रा जस्तै देखिने किरा हो । एकल र झुण्डमा रहने सलहको रङ्ग फरक-फरक हुन्छ । ठूलो झुण्डमा रहने सलहको अपरिपक्व वयस्क गुलाबी हुन्छ र परिपक्व वयस्क पहेलो रङ्गको हुन्छ । एकल प्रवृत्तिका सलहको वयस्कको रङ्ग खेरो हुन्छ ।

यस किराले ठूलो क्षेत्रमा बाली तथा बोटबिस्तुवाको पात तथा कलिलो भाग खाई क्षति पुर्याउछ । एक दिनमा एउटा किराले आफ्नो शरीरको तौल बराबरको करिब २ ग्राम खान सक्छ ।

ब्यवस्थापन

सलह ब्यवस्थापनका लागी विभिन्न भौतिक जैविक तथा रसायनिक बिधी अपनाउन सकिन्छ जस्तै

- १ बाली खानुभन्दा पहिलै खेतबारीबाट सलहलाई धपाउन धुवाउने तथा ठुल्ठूला आवाजहरू निकाल्ने,
- २ लामा ढोरीहरू बारीको वारपार टाँगेर दुईजनाले दुईतिरबाट बालीनालीका बोटहरू हल्लाइदिने,
- ३ चराहरूलाई संरक्षण गर्ने,
- ४ नेटजालीको प्रयोग गरि विषादीरहीत सलह संकलन गरी पशुपञ्ची तथा माछाको दानाहरूमा प्रयोग गर्ने,
- ५ नरसरी वा सानो क्षेत्रमा लगाइएको बालीलाई प्लास्टिक वा झुलले ढाक्ने ।
- ६ जैविक नियन्त्रणका लागि नोसेमा लोकुष्टा नामक प्रोटोजोवा वा मेटाराईजियम एनिसोप्लि नामक हरियो ढुसि प्रयोग गर्न सकिन्छ ।
- ७ सलह उडनु अघि बिहानै रसायनिक विषादीहरू जस्तै मालाथियन ५० प्रतिशत ई सि ३ मि ली वा क्लोरपाईरिफोस २० प्रतिशत ई सि १.९ मि ली प्रति लिटर पानिमा वा डेल्टामेश्न ११ प्रतिशत ई सि १ मि लि प्रति ५ लिटर पानीमा मिसाई एक कट्टामा २० लिटरका दरले तयारी घोल मसिनो फोहराको रूपमा छर्ने ।

थप जानकारीका लागि

नजिकको कृषि शाखा वा कृषि ज्ञान केन्द्र, बाँके वा बालि संरक्षण प्रयोगशाला खजुरा वा क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र खजुरामा सम्पर्क गर्नुहोस ।